

Kaip kreiptis į teismą? - Vokietija

TURINIO LENTELE

- 1 Ar turiu kreiptis į teismą, ar yra alternatyvų?
- 2 Ar nustatytas ieškinio senaties terminas?
- 3 Ar turėčiau kreiptis į šios valstybės narės teismą?
- 4 Jei taip, į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis – pagal savo arba atsakovo gyvenamąją vietą ar pagal kitus bylos teisingumo kriterijus?
- 5 Į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis, atsižvelgiant į ieškinio pobūdį ir ginčijamos sumos dydį?
- 6 Ar galiu pareikšti ieškinį teismui pats, ar turiu kreiptis į tarpininką – advokatą?
- 7 Kur konkrečiai turiu kreiptis dėl ieškinio pareiškimo – į teismo priimamąjį, teismo sekretoriatą ar kitą administracinį padalinį?
- 8 Kuria kalba galiu pareikšti ieškinį? Ar galiu ieškinį pareikšti žodžiu, ar jį būtina teikti raštu? Ar galiu siųsti ieškinį faksu arba elektroniniu paštu?
- 9 Ar yra nustatytos specialios ieškinio pareiškimo formos, o jeigu jų nėra, kaip turiu išdėstyti ieškinį? Koks turi būti ieškinio turinys?
- 10 Ar reikia mokėti teismo mokestį? Jeigu taip, kada? Ar turiu mokėti advokatui nuo pat ieškinio pareiškimo?
- 11 Ar galiu gauti nemokamą teisinę pagalbą?
- 12 Nuo kurio momento mano ieškinys laikomas oficialiai pareikštu? Ar institucijos praneš, ar mano ieškinys pareikštas tinkamai?
- 13 Ar gausiu išsamią informaciją apie bylos tvarkaraštį (pvz., kada atvykti į bylos svarstymą)?

1 Ar turiu kreiptis į teismą, ar yra alternatyvų?

Taip pat galima pasinaudoti alternatyviu ginčų sprendimu. Žr. informacinį leidinį „[Tarpininkavimas](#)“.

2 Ar nustatytas ieškinio senaties terminas?

Nėra procesinių terminų, iki kurių galima kreiptis į teismą, tačiau yra procesinių terminų, iki kurių galima pareikšti ieškinį. Jeigu suėjo ieškinio senaties terminas ir kita proceso šalis tuo pasiremia, ieškinys bus atmestas. Terminai priklauso nuo byloje taikomos materialinės, o ne procesinės teisės. Įvairiais atvejais jie gali būti skirtingi. Šį klausimą galima išsiaiškinti pasikonsultavus su teisininku.

3 Ar turėčiau kreiptis į šios valstybės narės teismą?

Žr. „[Teismų sistema](#)“.

4 Jei taip, į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis – pagal savo arba atsakovo gyvenamąją vietą ar pagal kitus bylos teisingumo kriterijus?

Žr. „[Teismų sistema. Vokietija](#)“.

5 | kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis, atsižvelgiant į ieškinio pobūdį ir ginčijamos sumos dydį?

Žr. „Teismų sistema. Vokietija“.

6 Ar galiu pareikšti ieškinį teismui pats, ar turiu kreiptis į tarpininką – advokatą?

Atsakymas į klausimą, ar, norėdami pareikšti ieškinį teisme, turite pasisamdyti advokatą, priklauso nuo teismo, kuris turi jurisdikciją nagrinėti ieškinį.

Regiono teismuose (vok. *Landgericht*) ir aukštesniuose regioniniuose teismuose (vok. *Oberlandesgerichten*) ieškinį turi pateikti advokatas. Advokato atstovavimas taip pat būtinas šeimos bylose (pvz., skyrybų, ginčų dėl išlaikymo ar nuosavybės), kurias nagrinėti kompetenciją turi vietos teismas (vok. *Amtsgericht*).

Visais kitais atvejais vietos teisme ieškinį galite pareikšti ir procese dalyvauti patys.

Supaprastintame procese, kuriame siekiama, kad būtų išduotas mokėjimo įsakymas dėl piniginio reikalavimo (vok. *Mahnverfahren*), jurisdikciją turi vietos teismas. Todėl prašymą išduoti mokėjimo įsakymą teismui galite pateikti patys ir šiuo tikslu nesamdyti advokato.

Ieškinį pareikšti patys nesamdydami advokato galite ir darbo teisme (vok. *Arbeitsgericht*).

7 Kur konkrečiai turiu kreiptis dėl ieškinio pareiškimo – į teismo priimamąjį, teismo sekretoriatą ar kitą administracinį padalinį?

Paprastai jurisdikciją turinčiam teismui turite pareikšti rašytinį ieškinį.

Tačiau jeigu jurisdikciją nagrinėti bylą turi vietos teismas, teismo raštinėje gali būti užregistruojamas žodžiu pareikštas ieškiny (vok. *Geschäftsstelle des Amtsgerichts*). Ieškiny gali būti užregistruojamas bet kurio vietos teismo raštinėje. Raštinė užregistruotą ieškinį nedelsdama nusiųs susijusiam teismui.

Ši taisyklė taip pat taikoma ieškinį pareiškiant darbo teisme. Ieškinį darbo teisme taip pat galima užregistruoti bet kurio darbo teismo raštinėje.

8 Kuria kalba galiu pareikšti ieškinį? Ar galiu ieškinį pareikšti žodžiu, ar jį būtina teikti raštu? Ar galiu siųsti ieškinį faksu arba elektroniniu paštu?

Teismuose bylos nagrinėjamos vokiečių kalba. Todėl ieškiny turi būti pareiškiamas vokiečių kalba.

Paprastai reikalaujama pareikšti rašytinį ieškinį. Vietos teisme ir darbo teisme ieškinius taip pat galima užregistruoti šių teismų raštinėje (žr. 7 klausimą).

Ieškinį galima nusiųsti ir faksu. Faksu nusiųstame ieškinyje turi būti matomas šalies arba advokato, jeigu jis yra, parašas. Turi būti aiškiai matomi originalą pasirašę asmenys, kad būtų galima nustatyti už ieškinį atsakingus asmenis.

Ieškiny gali būti siunčiamas kaip elektroninis dokumentas naudojantis saugiomis perdavimo priemonėmis (*De-Mail*, Vokietijos e. vyriausybės ryšių tarnyba) arba, jeigu yra kvalifikuotas elektroninis parašas, elektronine teismo ir administracijos pašto dėžute. E. paštu elektroninių dokumentų perduoti negalima.

9 Ar yra nustatytos specialios ieškinio pareiškimo formos, o jeigu jų nėra, kaip turiu išdėstyti ieškinį? Koks turi būti ieškinio turinys?

Supaprastintame procese naudojamos standartinės formos, t. y. prašymai išduoti mokėjimo įsakymą (vok. *Mahnbescheid*) arba nutartis dėl piniginių reikalavimų vykdymo (vok. *Vollstreckungsbescheid*). Turi būti naudojamos šios formos. Jeigu per nustatytą terminą nepateikiamas nustatytos formos prašymas, jis bus atmestas kaip nepriimtinas. Jeigu prašymas pateikiamas iki nustatyto termino naudojantis netinkama forma, prašymas bus atmestas kaip netinkamas.

Ieškinių formos nėra standartizuotos. Ieškiny turi būti konkrečios formos ir jame turi būti nurodomas konkretus turinys:

- jame būtina nurodyti teisingus šalių ir jų teisinių atstovų vardus, pavardes ir adresus. Taip pat reikia nurodyti teismą, turintį jurisdikciją nagrinėti ieškinį;
- ieškinyje būtina aiškiai nurodyti skundo dalyką ir ieškovo reikalavimus, dėl kurių teismo prašoma priimti sprendimą (prašomas sprendimas);
- taip pat reikia išsamiai ir aiškiai aprašyti ieškinio dalyką ir faktines aplinkybes, kuriomis ieškinį pareiškianti šalis grindžia savo reikalavimą;

- ieškinys turi būti pasirašytas jį teikiančio asmens. Jeigu ieškinį pareiškiančiai šaliai atstovauja advokatas, būtina, kad ieškinį pasirašytų įgaliotas advokatas arba jo atstovas.

10 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kada? Ar turiu mokėti advokatui nuo pat ieškinio pareiškimo?

Civilines ir komercines bylas nagrinėjančiuose teismuose turi būti apmokamos teismo išlaidos. Šias išlaidas sudaro teismo rinkliavos ir mokesčiai. Pateikus ieškinį, teismas nurodo, kad turi būti iš anksto apmokėtos teismo išlaidos (*Gerichtskostenvorschuss*), kurių dydis atitinka įstatymu nustatytus teismo mokesčius. Paprastai ieškinys nebus įteikiamas kitai proceso šaliai, kol ieškinį reiškianti šalis iš anksto neapmokės teismo išlaidų.

Ši taisyklė taip pat taikoma vykdant mokėjimo įsakymo procedūrą.

Nagrinėjant bylas darbo teisme nereikalaujama mokėti mokesčių iš anksto.

Jeigu byloje dalyvauja advokatas, šalis taip pat turės sumokėti advokato mokesčius. Laikomasi principo, kad advokato mokesčiai sumokami baigiant nagrinėti bylą arba teismui priėmus sprendimą dėl išlaidų, tačiau advokatas gali prašyti sumokėti už darbą jo paskesnes išlaidas atitinkančią sumą iš anksto, prieš pareiškiant ieškinį.

Visas bylos nagrinėjimo išlaidas, teismo išlaidas ir advokato mokesčius, įskaitant jau sumokėtas išlaidas, galiausiai turi apmokėti bylą pralaimėjusi šalis.

11 Ar galiu gauti nemokamą teisinę pagalbą?

Kiekvienas asmuo, neturintis finansinių galimybių iškelti bylą teisme, gali prašyti suteikti teisinę pagalbą. Teismas patikrina, ar ieškinys gali būti patenkinamas, ar jis nėra apgaulingas ir ar yra finansiniai poreikiai. Jeigu teismas nusprendžia skirti teisinę pagalbą, ieškinį pareiškianti šalis neturi pareigos iš anksto padengti jokių ieškinio įteikimo išlaidų.

12 Nuo kurio momento mano ieškinys laikomas oficialiai pareikštu? Ar institucijos praneš, ar mano ieškinys pareikštas tinkamai?

Jeigu ieškinyje nėra klaidų ir teismo kasoje buvo apmokėtos teismo išlaidos, ieškinys bus nedelsiant įteiktas priešingai šaliai. Ieškinį įteikus priešingai šaliai, byla laikoma iškelta.

Jeigu ieškinyje yra klaidų, teismas ieškinį pareiškusiai šaliai suteiks galimybę ištaisyti klaidas. Jeigu klaidos neištaisomos, teismas ieškinį atmes kaip nepriimtą.

13 Ar gausiu išsamią informaciją apie bylos tvarkaraštį (pvz., kada atvykti į bylos svarstymą)?

Įteikdamas ieškinį, pirmininkaujantis teisėjas iš anksto nustatys pirmojo posėdžio datą arba priims nutartį dėl preliminarų rašytinio proceso. Apie bylos nagrinėjimo posėdžio datą arba nutartį rengti preliminarų rašytinį procesą bus informuojamos abi šalys. Teismas gali nurodyti šalims atvykti asmeniškai į bet kurį bylos nagrinėjimo posėdį.

Pasirengdamas kiekvienam bylos nagrinėjimo posėdžiui, teismas gali prašyti šalių papildyti arba paaiškinti jų pateiktus dokumentus ir gali nustatyti terminą pareiškimams dėl konkrečių klausimų, kuriuos reikia paaiškinti, pateikti. Teismas gali nurodyti bylos šalims arba trečiosioms šalims pateikti dokumentus ir daiktus, kad juos būtų galima ištirti, ir gali ieškoti informacijos oficialiuose šaltiniuose.

Šalys turi būti informuojamos apie visus šiuos teismo sprendimus.

Šio puslapio tekstą nacionaline kalba tvarko atitinkamas Europos teisminio tinklo kontaktinis asmuo. Vertimą turi atlikti Europos Komisijos tarnyba. Vertimuose gali dar nebūti pakeitimų, kuriuos originalo tekste gali atlikti kompetentinga nacionalinė institucija. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės už šiame dokumente pateiktą arba nurodytą informaciją ar duomenis. Informacija apie autorių teises, susijusias su ES svetainėmis, pateikta teisiniame pranešime.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.